

Dodatak 2

Bezbedonosna Procena Sela (BPS)

1. Uvod: Bezbedonosna procena sela (BPS) je pisani izveštaj pripremljen za Opštinsku radnu grupu (ORG) od strane KFOR-a koji radi u toj opštini. Ovaj izveštaj je procena bezbedonosne situacije određenog sela (ili skupine povezanih sela) koja je razmatrana na sastancima ORG. Po završetku procene, KFOR-ov manevarski bataljon predstavlja BPS zajedno sa misljenjem da li će lokalno okruženje podržati predloženi povratak. Zajedno sa BPS, ostale važne procene vođene od strane različitih članova ORG, deo su sveukupne ocene ORG.

2. Uopšteno: KFOR-ov manevarski bataljon ima vodstvo u pripremanju završnog izveštaja sa podrškom CIVPOL-a. KFOR-ova manevarska jedinica zahtevace dodatnu saradnju od ORG (npr. UNHCR, nevladine organizacije) i opštu podršku (OP) KFOR-a (npr. Vojne policije, Civilni poslovi, Psiholoske operacije, Centar za deaktivaciju mina i obaveštajne službe na nivou brigade i analitičke mogućnosti). Izvršenje BPS je proces koji se sastoji od tri koraka: Planiranje, Istraživanje i Konačne pripreme:

- Faza Planiranja počinje kada ORG podnese zahtev da KFOR-ov manevarski bataljon pripremi BPS za određeno selo. Glavni štab KFOR-a MNB odgovara na ovaj zahtev tako što daje zadatak odgovarajućem manevarskom bataljonu i delovima za podršku, koristeći delimično naređenje (DN). Ako je neophodno, ORG nalaze odgovarajućim učesnicima ORG-e (UNHCR, nevladine organizacije, predstavnici interno raseljenih lica itd.) da obezbede saradnju po zahtevu KFOR-ove manevarske jedinice. Za vreme faze Planiranja, manevarski bataljon, CIVPOL i sredstva podrške saraduju na razvijanju roka i plana za izveštaj. Sve strane uključene u proces BPS saraduju na ustanovljavanju poslova koje treba obaviti, odlucivanju ko je odgovoran za izvršenje i sporazumevanju oko rokova i uputa za izvršenje. Ova faza se završava kada manevarski bataljon obavesti ORG (ili opštinskog upravnika) i oni prihvate datum završetka izveštaja.
- Faza Istraživanja počinje kada manevarski bataljon, CIVPOL i sredstva podrške počnu da sakupljaju informacije za podršku izveštaja. Za vreme faze Istraživanja sve strane se po potrebi sastaju da osiguraju jedinstvo napora i podele informacije. Ova se faza završava kada se sakupe svi potrebni podaci.
- Faza Konačne pripreme počinje kada manevarski bataljon započne sa radom na konačnoj verziji BPS, a završava se kada manevarski bataljon preda završenu BPS ORG-i (ili opštinskom upravniku).

3. Format izveštaja: Gotova BPS sastoji se od osam dole opisanih delova. Namera NIJE da se diktira stvarni format izveštaja (npr. narativni, grafička prezentacija ili njihova odgovarajuća kombinacija), već da se obezbedi standardizovani set "osnovnih pitanja i stavki" koje bi trebalo uzeti u obzir i oceniti.

A. Kratak Pregled: sastavljen od strane KFOR-a i CIVPOL-a.

- Obezbeduje pregled bitnih nalaza i preporuka ORG
- Obezbeduje odgovor na pitanje: "Koji su glavni razlozi što su ljudi napustili selo?". Detalji su pokriveni u delu o prijemčivosti ovog izveštaja.

- Takode, kratak pregled se bavi postojanjem (ili nedostatkom istog) ostalih izvora pisanih informacija i njihove trenutne primenljivosti na bezbedonosne aspekte u selu (KFOR-ova "knjiga bitke", UNHCR-ovi profili sela, "KVM" izveštaji ili izveštaji nevladinih i drugih organizacija).
- Na kraju, Kratak pregled ocenjuje selo u pogledu spremnosti da podrži povratke sa aspekta bezbednosti:
  - **Zeleno:** Postoje sitnije stavke u vezi sa bezbednošću, ali se ne očekuje da bitno utiču na povratak.
  - **Tamno žuto:** Postoje bitne stavke u vezi sa bezbednošću koje mogu da utiču na idealan rok i proces povratka, ali postoji razumna sansa da se ove stavke razrese u prihvatljivom periodu.
  - **Crveno:** Postoje krupne stavke koje najverovatnije ne mogu da se rese na vreme za povratke i da budu predviđene od strane ORG. Drugi razlog za "Crvenu" ocenu može da bude kada bezbednost povratnika zahteva značajnu upotrebu KFOR-ovih ili CIVPOL-ovih sredstava radi održavanja mira.

B. Geografski faktori: Obavljeni od strane KFOR-ovog manevarskog bataljona uz pomoć ostalih organizacija koordinisanih KFOR-ovim bataljonom preko ORG ili KFOR-ovog glavnog štaba MNB.

- Opisuje kako razni aspekti geografije mogu da utiču na bezbednost sela. Nisu svi dole opisani činioci primenljivi, a ostali mogu da postoje.
- Istražuje blizinu sela granici ili ABL, i da li to utiče na bezbednost sela.
- Procenjuje da li je selo u blizini glavnih krijumčarskih ili kriminalnih ruta.
- Procena opasnosti od mina/neeksploziranih naprava: Da li postoje poznate mine/neeksplozirane naprave u ili oko sela? Pretnja može da ima oblik poznatih aktivnih minskih polja, ne očišćenih ili delimično očišćenih koncentracija neeksploziranih naprava i oblasti koje su imale česte slučajeve aktiviranja zamki iznenađenja ili drugih eksplozivnih naprava. Obezbeđuje detalje onako kako su ih dali KFOR-ov centar za deaktivaciju mina i G-2. CDM i G-2 će znati da li je bilo kakvo čišćenje mina i neeksploziranih naprava predviđeno tokom sledećih šest meseci.
- Sadrži i "vektorsku mapu" sela koju je pripremio KFOR-ov topografski tim.

C. Prijemčivost. Ovaj deo izveštaja je izvršen od strane KFOR-ovog manevarskog bataljona, ali većina doprinosa ovom delu doći će od strane UNHCR-a, nevladinih organizacija i KFOR-ovog odeljenja za civilna pitanja, kao i obaveštajnih službi koji rade na tom području. To je deo procesa BPS u kome ORG treba da usmeri UNHCR i relevantne nevladine organizacije da pomognu KFOR-u. Drugi glavni izvor "istorijskih" informacija bice KFOR, G-2 služba. Procena prijemčivosti obuhvata:

- Identifikaciju potencijalnih "žarišta" u zajednici - domaćinu koja mogu da utiču na bezbednost kada se povratci dese. Kritično za ovaj proces je identifikovanje razloga zbog kojih su ljudi napustili selo. . . i kako ovi razlozi mogu da utiču na sigurnost povratnika. Ovo će verovatno da obuhvati razgovore sa primajucom i povratničkom zajednicom. Kada se povratnici ne nalaze u okviru KFOR-ovog sektora, teško je obaviti razgovor sa njima.

- Procena stava zajednice-domaćina prema povracima. Kako će njihova opažanja da utiču na povratke u selo? Podvuci bilo koji izrazito "pozitivan" ili "negativan" stav u javnosti ili bilo kojoj specifičnoj grupi ljudi u selu (npr. druga manjina, ostala raseljena lica, posebni ljudi ili političke partije, itd.).
- Da li lokalne vođe podržavaju povratke? Samo rečima ili i praktično?
- Imena ključnih ličnosti u Skupštini opštine i njihovi pojedinačni stavovi u vezi povrataka. Ključni igrač je onaj član Skupštine opštine koji ima interesa u planiranom povratku.
- Ne samo odgovor na pitanje "zašto" su ljudi otišli, već i "kada".

D. Faktori kriminala i nasilja: Obavljeni od strane CIVPOL-a i KPS-a uz saradnju sa KFOR-ovom vojnom policijom koja operise na tlu opštine, KFOR-ovom manevarskom jedinicom i KFOR G-2.

- Identifikuje i opisuje kriminalne trendove ili ekstremističku aktivnost u selu, i potencijalni uticaj koji takve aktivnosti mogu da imaju na povratke.
- Ako su se povraci manjina već dešavali, ili na mestima gde manjine već žive u selima, ovaj se deo odnosi na postojeće međuetničke tenzije koje su indikovane nasiljem i kriminalom. . . kao i bilo koji dokaz povezanosti nasilja/kriminala sa povracima (npr. etničko zastrašivanje. . .).
- Izveštaj će ukazati da li postoje seljani, posebno uočljivi, umešani u kriminal i ekstremizam, koje su aktivnosti u pitanju kako te aktivnosti mogu da utiču na povratke. Imana neće biti objavljena u BPS.

E. Status Policijskih snaga i ostalih sigurnosnih sredstava: Obavljen od strane CIVPOL-a, vojne policije, manevarski bataljon.

- Kakvo je tipično "prisustvo policije" u selu? npr. . . . da li postoji stanica? Da li je prisustvo policije kreirano kroz patrole? Da li hodajuće patrole operišu u selu? Koliko su česte ove patrole? Da li su žene i muškarci u patroli angažovani sa stanovništvom? Da li je prisustvo policije retko, rutinsko ili samo kada je neophodno?
  - Da li su patrole multietničke (i da li sadrže narodnost povratnika)?
  - Kakav je stav lokalnog stanovništva prema policiji - da li uglavnom pomaže ili koči sposobnost policije da obezbedi zakon i red? Bilo kakvi trendovi?
  - Da li CIVPOL ima planove za budućnost koji mogu da utiču na način na koji policija radi u selu (npr. promene u lokaciji stanica, stvaranje ili gubitak podstanice, više multietničke policije)?
- Koliko je prisustvo KFOR-a u selu? Da li je prisustvo KFOR-a stalno, ili je ostvareno kroz patrole? Da li se patrole obavljaju u selu? Da li vojnici angažuju stanovništvo? Da li je prisustvo vojske retko, stalno ili samo kada je neophodno?
  - Kakav je stav stanovnika sela prema KFOR-u? Da li ljudi uglavnom pomažu ili koč KFOR? Postoje li trendovi?

- Da li KFOR ima bilo kakve planove za budućnost koji mogu da imaju uticaj na način na koji se bezbedonosne operacije izvode u selu (npr. sklanjanje kontrolnih punkto-va, prestanak stalnog prisustva, manji broj patrola, promena ili odlazak jedinica za stalno)?

F. Sloboda kretanja (SK): Obavljen od strane manevarskog bataljona. U predelima gde već postoji manjinska populacija, SK može da bude procenjena razgovorom sa članovima manjinske zajednice. Ipak, u mestima gde se manjine još nisu vratile, procena SK može da bude problematičnija i projektovana na proceni "prijemivosti" primajućeg društva kao što je već razmatrano u paragrafu 3c. Stavke za procenu SK obuhvataju:

- Da li će povratnici imati pristup javnim službama, dobrima, javnom prevozu, školama i tome sl. u selu?
- Da li mogu da hodaju ulicama ili da voze svoja vozila kroz selo bez straha od zastrasivanja i odmazde?
- Opisati postojeće ili moguće probleme.

G. Ostale stavke: KFOR-ov manevarski bataljon ima odgovornost za sastavljanje ovog dela zasnovanog na podacima sa bilo koje strane koja učestvuje u procesu BPS.

- Koristiti ovaj deo da bi se identifikovale ostale stavke za koje verujete da bi mogle da utiču na povratke u ovo selo

H. Zaključci i preporuke: Ko-autori su manevarski bataljon i CIVPOL, sa podacima drugih učesnika procesa BPS.

- Ovaj deo može da osvetli osnovna bezbedonosna pitanja identifikovana tokom sprovođenja BPS. **NAJVAŽNIJE** - omogućuje preporuku kako da se pride svakom sigurnosnom pitanju.
- Zaključci i preporuke moraju da se slažu sa informacijama datim u Kratkom pregledu izveštaja.

Pripremljeno od strane MNB (I)